

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1 Vtrum seditio sit speciale peccatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

QVAESTIO XLII.

De seditione qua opponitur paci, in duos articulos diuisa.

DEINDE considerandum est de seditione, quae opponitur paci.

Et circa hoc queruntur duo.

Primo, Vtrum sit speciale peccatum.

Secundo, Vtrum sit mortale peccatum.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum seditio sit speciale peccatum ab alijs distinctum.

AD PRIMVM sic proceditur.

Videtur, qd seditio non sit speciale peccatum ab alijs distinctum.

Quia vt lisd. dicitur in lib. Etymologiae. Seditio est qui dicitur in animorum facit, & discordias gignit sed ex hoc, qd aliquis aliquod pctm procurat, non peccat alio peccati genere, nisi illo qd procurat, ergo vtrq; seditio non sit spale pctm a discordia distinctum.

2. Prae. Seditio diuisionem quandam importat: sed nomen etiam schismatis sumitur a scissura, vt supra dictum est. ergo peccatum seditionis non videtur esse distinctum a peccatis schismatis.

3. Prae. Omne speciale peccatum ab alijs distinctum, vel est vitium capitale, aut ex aliquo vitio capitali oritur: sed seditio neque computatur inter vitia capitalia, neque inter vitia, quae ex capitalibus oriuntur, ut patet in 3. Moral. ubi vtraque vitia numerantur. ergo seditio no est speciale peccatum ab alijs distinctum.

SED CONTRA est, quod 2. ad Corin. 12. Seditiones ab alijs peccatis distinguuntur.

RESPON. Dicendum, qd seditio est quoddam speciale peccatum, quod quantum ad aliquid conuenit cum bello, & rixa: quantum autem ad aliquid differt ab eis. Conuenit quidem cum eis in hoc, qd importat quandam contradiccionem: differt autem ab eis in duobus. Primo quidem, quia bellum, & rixa important mutuam impugnationem in actu: sed seditio potest dici siue fiat huiusmodi impugnationem in actu, siue sit preparatio ad talem impugnationem. Vnde glol. 2. ad Cor. 12. dicit, quod seditiones sunt tumultus ad pugnam, cum scilicet aliqui se preparant, & intendunt pugnare. Secundo differunt, quia bellum proprie est contra extraneos, & hostes, quasi multitudinis ad multitudinem. Rixa autem est vnus ad vnum, vel paucorum ad paucos. Seditio autem proprie est inter partes vnus multitudinis inter se dissentientes, puta, cum vna pars ciuitatis excitat in tumultum contra aliam. Er ideo quia seditio habet speciale bonum, cui opponitur. scilicet vnitatem, & pacem multitudinis, ideo est speciale peccatum.

AD PRIMVM ergo dicendum, qd seditiosus dicitur, qui seditionem excitat, & quia seditio quandam discordiam importat, ideo seditiosus est, qui discordiam facit non quamcumque, sed inter partes alicuius multitudinis. Peccatum autem seditionis non solum est in eo, qui discordiam seminat, sed etiam in eis, qui inordinate abinuicem dissentiunt.

AD SECUNDVM dicendum, qd seditio differt a schismate in duobus. Primo quidem, quia schisma oppo-

nitur spirituali unitati multitudinis. Vnitati ecclesiasticae: seditio autem opponitur temporali, vel seculari multitudinis unitati, puta, ciuitatis, vel regni. Secundo, quia schisma non importat aliquam preparationem ad pugnam corporalem, sed solum importat discensionem spirituales. Seditio autem importat preparationem ad pugnam corporalem. AD TERTIVM dicendum, qd seditio sicut & schisma sub discordia continetur. Vtrumque enim est discordia quaedam no vnus ad vnum, sed partium multitudinis adinuicem.

ARTICVLVS II.

Vtrum seditio sit semper peccatum mortale.

AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur, quod seditio non semper sit peccatum mortale. Seditio enim importat tumultum ad pugnam, ut patet per glol. supra. inductam: sed pugna non semper est peccatum mortale: sed quadoque est iusta, & licita, ut supra habitum est. ergo multo magis seditio potest esse sine peccato mortali.

2. Prae. Seditio est discordia quaedam, ut dictum est: sed discordia potest esse sine peccato mortali, & quandoque est sine omni peccato, ergo etiam seditio.

3. Prae. Laudantur qui multitudinem a potestate tyrannica liberant: sed hoc non de facili potest fieri sine aliqua dissensione multitudinis, dum vna pars multitudinis nititur retinere tyrannum: alia vero nititur eum abijcere. ergo seditio potest fieri sine peccato.

SED CONTRA est, quod Apolt. 2. ad Cor. 12. prohibet seditiones inter alia, quae sunt peccata mortalia. ergo seditio est peccatum mortale.

RESPON. Dicendum, quod sicut dictum est, seditio opponitur vnitati multitudinis, id est, populi, ciuitatis, uel regni. Dicit autem Aug. 2. de ciuitate Dei, quod populum determinat sapientes, no omnem cetum multitudinis, sed cetum iuris consensu, & utilitatis communione sociatum. Vnde manifestum est, vnitatem, cui opponitur seditio, esse vnitatem iuris, & communis utilitatis. Manifestum est ergo, qd seditio opponitur, & iustitia, & communi bono: & ideo ex suo genere est peccatum mortale, & tanto grauius, quantum bonum commune, quod impugnatur per seditionem, est maius quam bonum priuatum, quod impugnatur per rixam. Peccatum autem seditionis primo quidem, & principaliter pertinet ad eos, qui seditionem procurat, qui grauisime peccant. Secundo autem ad eos, qui eos sequuntur, perturbantes bonum commune. Illi vero qui bonum commune defendunt, cis resistentes, non sunt dicendi seditiosus: sicut nec illi, qui se defendunt, dicuntur rixosi, ut supra dictum est.

Ar. preced. positum in corp. art.

9. 40. ar. 1.

Ar. praed. tert.

Ar. praed. ad tert.

Ar. praed.

Lib. 2. c. 21. ante mediu & 19. ca. 21. tom. 5.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Super questio quae reseruat secunda articulum secundum.

In art. 2. eiusdem quest. in responsione ad tertium aduerte, qd excitatio contra tyrannu, tunc ex euentu peiore illicita iudicatur, quado inordinate perturbat tyranni regimen. Quis sit aut modus ordinatus perturbandi tyrannu, & qualem tyrannu, puta, secundum regimen tantum, uel secundum regimen, & titulu, non est praesentis intentionis: nisi est nre, qd vtrumque tyrannu licet ordinate perturbare absque seditione, quandoque illum ut bono reipublice valeat, istu ut expellatur.

In calce harum questionum de vitijs oppositis paci aduerte ordinem, post discordiam in corde, & cōtentionem in ore, quoniam vitia in opere ordinata videntur ab auctore hic fecundum maiorem extensionem. Nam schisma respectu Ecclesie immensalis, quae urbem comprehendit bellam ad diuersa regna, nationes, &c. rixas ad personas undecumque, seditio ad partes vnus multitudinis se extendit.

Ar. praed. positum in corp. art.

9. 40. ar. 1.

Ar. praed. tert.

Ar. praed. ad tert.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

Ar. praed.

A D